

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11337/2025
03.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужилаца малолетног АА, чији је законски заступник мајка ББ и ББ, обоје из ..., чији је пуномоћник Драган Дивац, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Владимир Дамљановић, адвокат из ..., ради утврђивања очинства, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 365/24 од 02.09.2024. године, у седници одржаној 03.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 365/24 од 02.09.2024. године, у ставу првом изреке.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 365/24 од 02.09.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Вишег суда у Ужицу П2 3/24 од 06.06.2024. године, у делу којим је утврђено да је тужени ВВ биолошки отац малолетног тужиоца АА, од мајке ББ, што је дужан признати и дозволити да се изврши упис у матичној књизи рођених која се води за матично подручје Града ..., под текућим бројем ... за ... годину и малолетни тужилац АА поверен на самостално вршење родитељског права мајци ББ из ... Ставом другим изреке, пресуда Вишег суда у Ужицу П2 3/24 од 06.06.2024. године укинута је у преосталом делу којим је одлучено о обавези туженог да доприноси издржавању детета и да тужиоцима накнади парничне трошкове и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажног дела пресуде донете у другом степену, тужени је 07.10.2024. године благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Поднеском од 12.12.2024. године тужени је, након истека рока од 30 дана предвиђеног чланом 403. став 1. ЗПП, извршио допуну изјављене ревизије. Тужиоци су поднели одговор на допуну ревизије. Наводи допуне ревизије, односно одговора на допуну ревизије, као неблаговремени нису разматрани.

Врховни суд је у поступању по благовремено изјављеној ревизији испитао пресуду у побијаном делу, у смислу одредби члана 208. Породичног закона („Службени гласник РС“ бр. 18/05 ... 6/15) и чланова 403. став 2. тачка 1. и 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Другостепени суд није учинио ни релативно битну повреду одредаба парничног поступка предвиђену чланом 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП, на коју је наводима ревизије указано, пошто побијана пресуда садржи правилне и законите разлоге којима су оцењени као неосновани жалбени наводи, везани за оцену садржине медицинске документације.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је биолошки отац малолетног тужиоца АА, кога је ... године родила тужилца ББ. Тужени је ожењен и отац двоје деце. Од рођења малолетни АА живи у домаћинству са мајком, која је стамбено и материјално ситуирана и поседује родитељске капацитете да самостално врши родитељско право.

Нижестепени судови одлуку заснивају на члану 59. став 1. Породичног закона, којим је предвиђено право детета да без обзира на узраст зна ко су му родитељи и члану 205. тог закона, који предвиђа истражно начело у поступцима у вези са породичним односима. С обзиром на чланове 228, 229. и 231. ЗПП, судови закључују да спорно очинство потврђује садржина расположивих и изведених доказа, у склопу са чињеницом да је тужени одбио да давањем узорка ткива омогући вештачење очинства применом молекуларно-генетских анализа. Другостепени суд је прихватио као правилну оцену садржине медицинске документације, руковођен садржином мишљења комисије три лекара Опште болнице Ужице од ...2023. године, која је на основу расположиве медицинске документације те здравствене установе оценила да је административна грешка завршна дијагноза о вантелесном зачећу након спроведеног лечења и царског реза, као и налазом и мишљењем вештака - трочлане комисије Одбора за судско-медицинска вештачења Медицинског факултета у Новом Саду од 07.09.2023. године, која је прихватила мишљење комисије о административној грешци и по коме датум зачећа малолетног АА одговара времену за које је тужилца ББ дала податак да је била у интимним односима са туженим. Пошто расположива документација не садржи податке који би водили закључку да је, где и када малолетни тужилац зачет вантелесном оплодњом, другостепени суд је прихватио чињенични закључак првостепеног суда да дијагноза о вантелесној оплодњи у медицинској документацији сачињеној након рођења малолетног тужиоца АА представља административну грешку. Са полазиштем на чињенице да мајка самостално врши родитељско право од рођења детета и да поседује родитељске капацитете, на основу одредби чланова 260. став 1, 67, 68. став 2. и 272. став 2. Породичног закона судови су донели одлуку о самосталном вршењу родитељског права.

По становишту Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право на чињенице утврђене оценом расположивих доказа. Правилно је вреднован и значај чињенице да је тужени одбијањем давања ткива онемогућио вештачење спорног очинства применом молекуларно-генетичких анализа, као најмеродавнијег доказа у овој врсти судских спорова.

У конкретном случају, разјашњено је да су тужиља ББ и тужени били у емотивној вези више година, да су последњи пут имали интимне односе ...2015. године, да је управо у то време дошло до зачећа малолетног АА и да нема медицинске документације из које би следио закључак да је малолетни АА зачет уз биомедицинску помоћ.

Неосновано се ревизијом указује да се податак о вантелесној оплодњи у отпусним листама након рођења и лечења малолетног тужиоца могао изменити искључиво по правилима управног поступка - аналогном применом одредбе члана 29. став 5. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ бр. 18/16 ...). Наиме, по члану 238. ЗПП дозвољено је да се доказује да су у јавној исправи неистинито утврђене чињенице или да је исправа неправилно састављена (став 3.); ако суд посумња у аутентичност исправе, може да затражи да се о томе изјасни орган који такву исправу издаје (став 4.). Пошто је у конкретном случају од стране формиране трочлане комисије лекара болнице у којој је сачињена отпусна листа, односно од стране вештака - формиране комисије судско-медицинског одбора Медицинског факултета у Новом Саду потврђено да је реч о административној грешци, а тужени је својим држањем ускратио могућност провере очинства генетским анализама, одлука је донета у складу са најбољим интересом малолетног АА (члан 6. став 1. Породичног закона) и правом детета да зна ко му је отац (члан 59. став 1. Породичног закона).

Правилно је одлучено и о самосталном вршењу родитељског права, у складу са обавезом суда из одредбе члана 260. став 1. Породичног закона.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић